

Bruselis, 2020 10 16
COM(2020) 654 final

2020/0293 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi keturiasdešimtajame
Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos (Berno
konvencijos) nuolatinio komiteto posėdyje**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi keturiasdešimtajame Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos nuolatinio komiteto metiniame posėdyje, vyksiančiame 2020 m. gruodžio 1–4 d. Strasbūre (Prancūzija), dėl numatomų priimti dviejų nuolatinio komiteto sprendimų: dėl Konvencijos pakeitimo ir dėl Išplėstinio dalinio susitarimo priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencija (Berno konvencija)

Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencija (toliau – Konvencija) siekiama užtikrinti Europos laukinės floros ir faunos ir jų gamtinės aplinkos apsaugą, ypač kai joms apsaugoti būtinas kelių valstybių bendradarbiavimas. Tai tarpvyriausybinė sutartis, sudaryta Europos Tarybos iniciatyva. Konvencija įsigaliojo 1982 m. birželio 1 d.

Nuo 1982 m. rugsėjo 1 d.¹ Europos Sąjunga yra Konvencijos susitariančioji šalis. Šiuo metu yra 51 Konvencijos susitariančioji šalis, įskaitant visas ES valstybes nares.

2.2. Nuolatinis komitetas

Nuolatinis komitetas yra Konvencijos sprendimų priėmimo organas. Jis yra atsakingas už Konvencijos taikymo stebėjimą. Jo funkcijos nurodytos Konvencijos 13–15 straipsniuose. Komitetas renkasi ne rečiau kaip kas dvejus metus arba daugumai susitariančiųjų šalių pareikalavus. Tapo įprasta, kad nuolatinis komitetas renkasi kasmet.

Pagal Konvencijos 16 straipsnį Konvencijos 13–24 straipsnių pakeitimai priimami nuolatiniam komitete trijų ketvirtadalių susitariančiųjų šalių balsų dauguma, o tada pakeitimai pateikiami patvirtinti Ministrų komitetui.

Pagal Konvencijos 14 straipsnį nuolatinis komitetas gali ruošti siūlymus dėl šios Konvencijos veiksmingumo padidinimo. Todėl nuolatinis komitetas gali nuspręsti pasiūlyti Ministrų komitetui priimti Išplėstinį dalinį susitarimą, kad būtų pagerintas Konvencijos taikymas. Pagal Darbo tvarkos taisyklių 8b straipsnį šis nuolatinio komiteto sprendimas priimamas dviejų trečdalių balsų dauguma.

2.3. Numatomas priimti nuolatinio komiteto aktas

Tikimasi, kad 2020 m. gruodžio 1–4 d. Strasbūre (Prancūzija) vyksiančiame keturiasdešimtajame posėdyje nuolatinis komitetas priims sprendimus dėl:

- Konvencijos pakeitimo siekiant įtraukti finansines nuostatas (toliau – pirmasis numatomas aktas) ir
- Išplėstinio dalinio susitarimo dėl Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos įgyvendinimo fondo (toliau – antrasis numatomas aktas) sudarymo.

¹ 1981 m. gruodžio 3 d. Tarybos sprendimas 82/72/EEB dėl Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos sudarymo (OL L 38, 1982 2 10, p. 1).

Pirmojo numatomo akto tikslas – iš dalies pakeisti Konvenciją siekiant įtraukti finansinį mechanizmą, pagal kurį nuolatinis komitetas nustatytų šalių privalomų finansinių įnašų, kurie papildytų įprastinį Europos Tarybos biudžeto asignavimą, dydį.

Remiantis Konvencijos 16 straipsniu, pirmasis numatomas aktas visoms šalims įsigalioja po to, kai Ministrų komitetas jį patvirtina, ir trisdešimtą dieną po visų susitariančiųjų šalių pranešimo apie priėmimą.

Antrojo numatomo akto tikslas – stiprinti tarpvyriausybinių bendradarbiavimą įgyvendinant Berno konvenciją, be kita ko, nustatant Išplėstinio dalinio susitarimo šalims privalomą finansinį įnašą.

Pagal Europos Tarybos statuto 20 straipsnio d dalį ir Europos Tarybos Ministrų komiteto procedūrų ir darbo metodų vadovo 2 straipsnį, nuolatiniam komitetui priėmus sprendimą, antrasis numatomas aktas visoms Išplėstinio dalinio susitarimo šalims įsigalioja po to, kai jį Ministrų komitetas priima dviejų trečdalių balsavusiųjų ir atstovų, turinčių teisę posėdžiauti Ministrų komitete, balsų dauguma ir kai pasiekiamas pasirašiusiųjų kvorumas. Jei Ministrų komitetas nenusprendžia kitaip, minimali narių skaičiaus riba yra trečdalis Europos Tarybos valstybių narių – šiuo metu jų yra 16.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Pagal 2019 m. gruodžio 6 d. nuolatinio komiteto priimtą trisdešimt devintojo posėdžio rezoliuciją Nr. 9 (2019) dėl Berno konvencijos finansavimo siekiant sukurti naują šalių privalomų finansinių įnašų sistemą buvo įsteigta tarp sesijų veiklą vykdančių ekspertų darbo grupė, kurios užduotis – padėti sekretoriatui parengti pasiūlymus dėl finansinių nuostatų įtraukimo iš dalies pakeičiant Berno konvencijos straipsnius ir dėl Išplėstinio dalinio susitarimo sudarymo ir pateikti juos svarstyti nuolatinio komiteto keturiasdešimtajame posėdyje.

Įprastas Europos Tarybos asignavimas Berno konvencijai metams bėgant laipsniškai mažėjo ir pasiekė tokį lygį, kad šios konvencijos funkcijų vykdymo nebebus galima užtikrinti, jei šalys nemokės reikšmingo dydžio savanoriškų įnašų (jie dabar irgi mažėja). Todėl labai svarbu nustatyti patikimą Konvencijos finansavimo šaltinį.

Pasiūlymas iš dalies pakeisti Konvenciją įtraukiant privalomo įnašo nustatymo mechanizmą atitinka daugumos daugiašalių aplinkos apsaugos susitarimų nuostatas, todėl jam iš esmės turėtų būti pritarta. Vis dėlto, atsižvelgiant į kitus daugiašalius aplinkos apsaugos susitarimus, pagrindinis biudžetas paprastai atskiriamas nuo programuojamo biudžeto, o įnašus mokėti privaloma tik į pagrindinį biudžetą. Siūlomo Konvencijos pakeitimo tekste nepaaiškinama, ar ketinamas nustatyti mechanizmas atitiktų šį precedentą. Jame taip pat nenurodoma, koks turėtų būti įnašų dydis. Todėl dabartinės formos pakeitimui Sąjunga turėtų nepritarti ir siūlyti atidėti balsavimą dėl jo, kad liktų laiko deryboms ir būtų galima patobulinti siūlomo pakeitimo tekstą užtikrinant aiškumą šiuo klausimu.

Atsižvelgiant į tai, kiek laiko reikia, kad būtų susitarta dėl siūlomo pakeitimo ir jis įsigaliojotų, reikalingas greitesnis sprendimas. Todėl Sąjunga turėtų pritarti pasiūlymui sudaryti Išplėstinį dalinį susitarimą, kad susitarimo šalys ir kiti to pageidaujantys subjektai galėtų prisijungti prie šio susitarimo ir taip paremti su Konvencijos įgyvendinimu susijusią veiklą.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“².

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Nuolatinis komitetas yra pagal Konvenciją įsteigtas organas.

Aktai, kuriuos nuolatinis komitetas raginamas priimti, yra teisinę galią turintys aktai. Vadovaujantis Konvencijos 6 straipsniu, numatomi aktai bus privalomi pagal tarptautinę teisę.

Numatomais aktais Konvencijos institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su aplinka.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 192 straipsnio 1 dalis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 192 straipsnio 1 dalis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

Kadangi nuolatinio komiteto numatomi aktai turi dar būti patvirtinti Ministrų Komiteto, po to, kai jie bus priimti, jie *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* neturėtų būti skelbiami.

² 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi keturiasdešimtajame Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos (Berno konvencijos) nuolatinio komiteto posėdyje

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 1982 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojo Tarybos sprendimu 82/72/EEB³ Sąjungos sudaryta Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencija (toliau – Konvencija);
- (2) pagal Konvencijos 16 straipsnį nuolatinis komitetas gali priimti Konvencijos pakeitimus, kurie turi būti pateikti patvirtinti Ministrų komitetui;
- (3) pagal Konvencijos 14 straipsnį, pagal kurį Berno konvencijos susitariančiųjų šalių nuolatinis komitetas yra atsakingas už Konvencijos taikymo stebėjimą ir gali visų pirma teikti pasiūlymus, kaip padidinti Konvencijos veiksmingumą, jis gali nuspręsti pasiūlyti Ministrų komitetui sudaryti Išplėstinį dalinį susitarimą dėl Konvencijos taikymo veiksmingumo didinimo;
- (4) nuolatinis komitetas savo keturiasdešimtajame posėdyje, vyksiančiame 2020 m. gruodžio 1–4 d., turi priimti sprendimus dėl Konvencijos pakeitimo siekiant ištraukti finansines nuostatas ir dėl Išplėstinio dalinio susitarimo dėl Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos įgyvendinimo fondo sudarymo;
- (5) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi nuolatiniame komitete, nes jo sprendimai Sąjungai bus privalomi;
- (6) Sekretoriatas pateikė pasiūlymą iš dalies pakeisti Konvenciją siekiant nustatyti finansinį mechanizmą, pagal kurį nuolatinis komitetas nustatytų šalių privalomų finansinių įnašų, kurie papildytų įprastinį Europos Tarybos biudžeto asignavimą, dydį;
- (7) remiantis Konvencijos 16 straipsniu, numatomas aktas visoms Šalims įsigalioja po to, kai Ministrų komitetas jį patvirtina, ir trisdešimtą dieną po visų susitariančiųjų Šalių pranešimo apie priėmimą;
- (8) Sekretoriatas taip pat pateikė pasiūlymą stiprinti tarpvyriausybinių bendradarbiavimą siekiant įgyvendinti Berno konvenciją sudarant Išplėstinį dalinį susitarimą, kuriame būtų numatytas Išplėstinio dalinio susitarimo šalių privalomas finansinis įnašas;

³ OL L 38, 1982 2 10, p. 1.

- (9) pagal Europos Tarybos statuto 20 straipsnio d dalį ir Europos Tarybos Ministrų komiteto procedūrų ir darbo metodų vadovo 2 straipsnį, nuolatiniam komitetui priėmus sprendimą, siūlomas Išplėstinis dalinis susitarimas visoms Išplėstinio dalinio susitarimo šalims įsigalioja po to, kai jį Ministrų komitetas priima dviejų trečdalių balsavusiųjų ir atstovų, turinčių teisę posėdžiauti Ministrų komitete, balsų dauguma ir kai pasiekiamas pasirašiusiųjų kvorumas;
- (10) atsižvelgiant į sumažėjusį finansavimą iš įprasto Europos Tarybos įnašo ir sumažėjusius šalių savanoriškus įnašus, reikia skubiai rasti saugų ir patikimą Berno konvencijos veikimo finansavimo šaltinį;
- (11) Konvencijos pakeitimas, kuriuo nustatomas finansinis mechanizmas, yra suderinamas su kitų daugiašalių aplinkos apsaugos susitarimų finansavimu – jis užtikrintų sąžiningą visų Konvencijos šalių įnašą. Tačiau siūlomame Konvencijos pakeitimo tekste lieka neaiškumų dėl nustatyto finansinio mechanizmo, visų pirma dėl pagrindinio ir programavimo biudžetų atskyrimo ir dėl reikalaujamų įnašų dydžio;
- (12) pritariant Konvencijos pakeitimui siekiant įvesti finansinį mechanizmą turi būti laikomasi Sutarties 218 straipsnio 2–4 dalyse nustatytos procedūros;
- (13) deryboms dėl Konvencijos pakeitimo vesti ir jam įsigaliooti reikia nemažai laiko, todėl reikėtų greitesnio sprendimo, kurį būtų galima pasiekti siūlomu Išplėstiniu daliniu susitarimu;
- (14) išplėstiniai daliniai susitarimai savaime nėra tarptautinės sutartys, o tik bendradarbiavimo Europos Taryboje forma;
- (15) atsižvelgiant į Sutartyje numatytus lojalaus bendradarbiavimo įsipareigojimus, Išplėstinio dalinio susitarimo šalimis tapusios valstybės narės privalėtų užtikrinti, kad šio susitarimo taikymas atitiktų Sąjungos interesus pagal Berno konvenciją,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi keturiasdešimtajame Europos laukinės gamtos ir gamtinės aplinkos apsaugos konvencijos nuolatinio komiteto posėdyje, yra tokia:

- pateikti pasiūlymą atidėti balsavimą dėl pasiūlymo iš dalies pakeisti Konvenciją iki keturiasdešimt pirmojo nuolatinio komiteto posėdžio;
- pritariant pasiūlymui sudaryti Išplėstinį dalinį susitarimą.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*